

Studieplan 2013/2014

Videreutdanning i rehabilitering

Studiepoeng: 60

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet er en videreutdanning på 60 studiepoeng, og er organisert med ukessamlinger på deltid over 2 år (4 semester).

Innledning

Videreutdanning i rehabilitering er et tverrfaglig studium. Hovedfokus i studiet er helsefremmende tilnærminger. Behovet for kompetanse innen rehabilitering med helsefremmende fokus er økende og kommer særlig til uttrykk i forbindelse med samhandlingsreformen og tilhørende lover og forskrifter. I følge Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) (2011-06-24) skal kommunen tilby sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering. I §3-3 kan vi videre lese: «Kommunen skal ved ytelse av helse- og omsorgstjenester fremme helse og søke å forebygge sykdom, skade og sosiale problemer. Dette skal blant annet skje ved opplysning, råd og veiledning». Det verdt å merke seg at lovens formål bl.a. er å forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne. Den forebyggende og helsefremmende ideen er framtrædende i denne loven på samme måte som i Lov om folkehelsearbeid (folkehelse-loven) (2011-06-24). Med tanke på sosial og psykososial rehabilitering er det verdt å merke seg folkehelse-lovens vektlegging av trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold som viktige elementer for (folke)helse. Dette er områder som videreutdanning i rehabilitering har fokus på. Videreutdanning i rehabilitering retter seg både mot individ- og samfunnsnivå.

Læringsutbytte

Ved fullført studium skal kandidaten ha tilegnet seg følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- har inngående forståelse for hvordan nedsatt funksjonsevne og samfunnsskapt barrierer kan påvirke helse, livskvalitet og deltakelse på samfunnets ulike arenaer
- kan kommunisere og samhandle med brukere slik at integritet og brukermidvirkning ivaretas
- har bred kunnskap om verktøy som kan samordne komplekse rehabiliteringsbehov i samarbeid med brukerne
- har innsikt i andre faggruppers kompetanse og kan tydeliggjøre egen kompetanse i samarbeid som fremmer rehabiliteringsprosesser

Ferdigheter
Kandidaten

Høgskolen i Hedmark

- kan drive helsefremmende og forebyggende arbeid ved å vurdere og påvirke ulike faktorer på individ, gruppe og samfunnsnivå som har betydning for hverdag og livskvalitet hos brukere med nedsatt funksjonsevne
- kan planlegge, gjennomføre og evaluere samordnet rehabilitering der flere hjelpeinstanser inngår i rehabiliteringstilbudet til den enkelte bruker
- kan delta i planlegging av samfunnsmessige ordninger som ivaretar universell utforming, motvirker diskriminering og fremmer folkehelsen
- kan identifisere og mobilisere ressurser hos brukere og deres nettverk på en systematisk måte
- kan undervise og veilede brukere, pårørende, kolleger og andre involverte i basal rehabiliteringsforståelse og empowermenttenkning
- kan dokumentere egen virksomhet

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan drøfte og anvende kunnskaper om sosial, psykososial og medisinsk rehabilitering i ulike kontekster der rehabiliteringsprosesser inngår
- kan analysere og drøfte faglige og praktiske problemstillinger innenfor rehabilitering på en vitenskapelig og etisk holdbar måte
- kan drøfte og anvende kunnskap om folkehelsevitenskap; forebyggende og helsefremmende kunnskap i ulike kontekster der rehabiliteringsprosesser inngår
- har forståelse for den enkeltes livserfaring og opplevelse og tar utgangspunkt i brukernes behov og ønsker i hele rehabiliteringsprosessen
- har forståelse for hvordan brukerkunnskap kan anvendes i utvikling av intervensjoner og programmer for grupper som trenger rehabiliteringstilbud
- kan begrunne sine vurderinger på et rettslig og etisk holdbart grunnlag og evaluere og korrigere egen yrkesutøvelse i tråd med gjeldende lover, forskrifter og tilbakemeldinger fra brukere
- kan ta ansvar for egen faglig og personlig utvikling
- kan anvende helsepedagogiske modeller og veiledningsmetodikk
- kan bidra til nytenkning og innovasjon i rehabiliteringsarbeid
- kan identifisere motkrefter og ressurser i endringsprosesser på organisasjonsnivå og gjøre selvstendige vurderinger i tråd med egne yrkesetiske retningslinjer

Målgruppe

Studiet retter seg mot personer med treårig høgskoleutdanning innen helse- og sosialfag. Studiet kan også være egnet for andre med relevante samfunnsfag og/eller for personell som arbeider i kultur- og fritidssektoren, skole og NAV, samt private organisasjoner.

Kompetanse

Studiet kvalifiserer for stillinger på kommunalt, fylkeskommunalt eller statlig nivå der rehabilitering og helsefremmende kompetanse er av betydning. Det kan være for eksempel i koordinerende enheter, fagutviklingsstillinger, rehabiliteringsenheter, stillinger i NAV, pleie- og omsorg, private organisasjoner og i lederstillinger.

Opptakskrav

Bachelorgrad innen helse- og sosialfag eller annen relevant høyere utdanning av 3 års omfang, samt 2 års yrkespraksis etter fullført grunnutdanning.

Undervisnings- og læringsformer

Studiet bygger på en pedagogisk tenkning som vektlegger ansvar for egen læring gjennom stor grad av egenaktivitet. Det legges til rette for at studenten bygger sin egen faglige forståelse i dialog og i samarbeid med medstudenter og veiledere. Det legges vekt på arbeidsformer som skal styrke evnen til tverrfaglig kommunikasjon og samarbeid. Videre vil kandidaten gjøres kjent med ulike helsepedagogiske verktøy relatert til rehabiliteringsprosesser.

Vurderingsformer

Vurderingsformene som er valgt er i tråd med studiets pedagogiske tenkning som vektlegger ansvar for egen læring og utvikling av samarbeidsevner. Det vil derfor være både gruppeeksamener og individuelle eksamener. Arbeidskravene underveis skal støtte opp under ansvar for egen læring og bidra til regelmessige tilbakemeldinger i læreprosessen.

Internasjonalisering

Internasjonale utvekslingsmuligheter er begrenset. Internasjonalisering kan eventuelt tilrettelegges i prosjektperioden. Det benyttes noe engelskspråklig litteratur i studiet.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Studiet vil på samlingene ha tilrettelagt undervisning med forelesninger i sentrale tema, og det blir gitt veiledning knyttet til arbeidskrav og eksamener. Mellom samlingene benyttes det elektroniske studiestøttesystemet Fronter. Det forventes at studentene samarbeider om oppgaver mellom samlingene.

Det er fire emner som inngår i studiet. Emnene bygger på hverandre og har en logisk oppbygging og progresjon:

- Det første emnet er en introduksjon, en basisforståelse for resten av studiet. Her inngår brukerfortellinger som verktøy for å forstå "innsideperspektivet".
- I emne to vil helsepedagogiske verktøy vektlegges. Det gis teoretisk innføring og erfaringsverksted (workshops) i relevante metoder. Arbeidskravet her er et helsepedagogisk framlegg.
- I emne tre er fokus velferdsstat, etikk og samarbeid/samhandling. Studenten skal her planlegge og gjennomføre et feltarbeid/prosjekt i gruppe.
- Emne fire er fordypning/integrering av de foregående emnene. Her kan kandidaten spisse sin kompetanse i forhold til kontekster eller målgrupper vedkommende ønsker å arbeide med etter endt studium.

Emneoversikt

Emner

Studiepoeng År 1 År 2

- [Funksjonshemming og samfunn](#)
15 studiepoeng S1(H)
- [Rehabiliteringsprosesser, folkehelse og helsepedagogikk](#)
15 studiepoeng S2(V)
- [Velferdsstat, etikk, samhandling](#)
15 studiepoeng S3(H)
- [Fordypning i helhetlig rehabilitering](#)
15 studiepoeng S4(V)

Emneoversikt

4REFS10 Funksjonshemming og samfunn

Emnekode: 4REFS10

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved fullført emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- kan redegjøre for forholdet mellom individ, funksjonshemming og samfunn
- har inngående kunnskap om hvordan nedsatt funksjonsevne og kronisk lidelse kan påvirke selvforståelse og mestringskapasitet
- kan argumentere for betydningen av brukermedvirkning og brukerstyring
- kan analysere ulike problemstillinger knyttet til politikk og praksis innenfor rehabilitering

Ferdigheter

Kandidaten

- kan identifisere mulige hjelpebehov i møte med brukere som trenger koordinert rehabilitering
- kan muntlig og skriftlig drøfte sentrale problemstillinger knyttet til funksjonshemming både på struktur- og individnivå

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan redegjøre for tilnærminger på individ, gruppe og samfunnsnivå som bidrar til funksjonshemmedes verdighet.
- har etablert holdninger som fremmer brukerstyring og brukermedvirkning.
- kan kritisk vurdere sentrale teorier om funksjonshemming og kronisk lidelse

Innhold

- Normalitet og funksjonshemming
- Helse og sykdom
- Nedsatt funksjonsevne, kroniske lidelser og livskvalitet
- Brukerperspektiv, brukervedvirkning og brukerstyring
- Kulturelle, sosiale, historiske, relasjonelle og etiske perspektiver
- Psykologiske perspektiver, selvforståelse og mestring
- Menneskerettigheter og empowerment
- Institusjonelle og samfunnsmessige forhold. Universell utforming

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger
- Gruppearbeid
- Litteraturseminar med framlegg av erfaringsbaserte brukerfortellinger.
- Selvstudium
- Bruk av fronter

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Framlegg på litteraturseminar.

Minimum 80% tilstedeværelse på undervisning.

Vurderingsordning

Individuell hjemmeeksamen over 4 uker. Oppgaven vurderes med bokstavkarakter fra A-F der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4REFH20 Rehabiliteringsprosesser, folkehelse og helsepedagogikk

Emnekode: 4REFH20

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved fullført emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- Har inngående kunnskap om faktorer som kan fremme læring, bedring og endring
- Har bred kunnskap om hvordan forebyggende og helsefremmende arbeid kan utøves i rehabiliteringskontekster
- Kan anvende grunnleggende begreper og metoder i veiledning av brukere
- Kan redegjøre for fenomenologisk-hermeneutisk perspektiv

Ferdigheter

Kandidaten

- Kan motivere og veilede personer/brukere innenfor offentlig og privat sektor
- Kan anvende helsepedagogiske modeller ved å planlegge, gjennomføre og evaluere workshop/undervisning i relevant tema knyttet til rehabiliteringsprosess

Generell kompetanse

Kandidaten

- Har en profesjonell holdning og er bevisst på yrkesetiske krav som stilles i møte med mennesker
- Tar ansvar for egen personlig-faglig utvikling gjennom veiledning og selvstendig kompetanseutvikling
- Kan bidra til nytenkning og innovasjon i rehabiliteringsarbeid

Innhold

- Brukerperspektivet i rehabiliteringsprosesser
- Fenomenologisk og hermeneutisk grunnlagsforståelse
- Ulike helsefremmende modeller i rehabiliteringsarbeid, f.eks Kroppskunnskaping, livsstyrketrening, oppmerksomhetstrening.
- Selvhjelpsgrupper og familiearbeid
- Pasientundervisning
- Veiledning i grupper
- Mestring
- Motivasjon og motivasjonsteorier
- Endringskompetanse
- Kreativitet og innovasjon

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger
- Gruppearbeid
- Veiledning i grupper
- Fronter
- Wokshop i ulike helsepedagogiske verktøy

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Helsepedagogisk framlegg i klassen.

Minimum 80% tilstedeværelse på undervisning.

Vurderingsordning

Hjemmeeksamen i grupper over 4 uker. Vurderes med Bestått/Ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4REVES30 Velferdsstat, etikk, samhandling

Emnekode: 4REVES30

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

4REFS10 Funksjonshemming og samfunn, og 4REFH20 Rehabiliteringsprosesser og folkehelse og helsepedagogikk må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Ved fullført emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- kan drøfte den norske velferdsstatens ideologi
- har kunnskap om gjeldende lover og retningslinjer relatert til rehabiliteringsvirksomhet
- kan identifisere diskriminerende mønstre knyttet til nedsatt funksjonsevne, kjønn, etnisitet, alder, klasse
- kan redegjøre for ulike etiske teroier og menneskesyn

Ferdighet

Kandidaten

- kan lage en individuell plan og samhandle målrettet og systematisk med aktuelle aktører i rehabiliteringsprosesser
- kan forhandle på vegne av brukere og fremme likestilling og inkludering
- mestrer under veiledning å planlegge, gjennomføre og evaluere et feltarbeid
- kan anvende løsningsfokuset kommunikasjon i ulike kontekster

Generell kompetanse

Kandidaten

- har forståelse for og tar ansvar for en kommunikasjon som fremmer samhandling
- kan anvende yrkesetiske retningslinjer og opptrer profesjonelt og tydelig i møte med andre personer og etater
- har evne til kritisk og etisk refleksjon i sitt arbeid
- kan redegjøre for sammenhengen mellom etikk og menneskesyn relatert til konkrete situasjoner i

praksis

Innhold

- Velferdsstatens ide og organisering.
- Ulike hjelpesystemer innenfor rehabilitering; individuell plan, koordinerende enheter, hjelpemiddelsentraler osv.
- Aktuelle politiske føringer, lover, retningslinjer.
- Tverrfaglig/tverretatlig samarbeid og samhandling; psykologiske, etiske og sosiokulturelle perspektiver
- Kommunikasjon og konfliktløsning
- Sosialantropologisk innføring i feltarbeid som metode
- Prosjektarbeid
- Tverrkulturell kompetanse
- grunnleggende etiske aspekter
- etiske dilemma innenfor rehabilitering
- sammenheng mellom etikk, menneskesyn og rehabiliteringsideologi
- prisippbasert og ikke-prisippbasert yrkesetikk
- humanistisk og ikke-humanistisk menneskesyn

Organisering og arbeidsformer

- Veiledningsgrupper
- Seminar i gruppepsykologi og samarbeid
- Feltarbeid som inngår i prosjektperioden
- Prosjekt
- Veiledningsseminar knyttet til prosjektperioden
- Ressursforelesninger
- Fronter

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- Feltarbeid
- Seminar i gruppepsykologi og samhandling
- Veiledningsseminar knyttet til prosjektperioden

Minimum 80% tilstedeværelse på undervisning.

Vurderingsordning

- Individuell hjemmeeksamen i etikk over 15 dager. 5 studiepoeng
- Prosjektoppgave i gruppe. 10 studiepoeng

Begge deler vurderes med bestått/ikke bestått. Begge deksamener må være bestått for å få endelig karakter i emnet.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4REFHR40 Fordypning i helhetlig rehabilitering

Emnekode: 4REFHR40

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

4REVES30 Velferdsstat, etikk og samhandling må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Ved fullført emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- har forståelse for hva rehabilitering innebærer, som sammenhengende, tverrfaglig, planlagt og for brukeren koordinert og lydhør prosess
- kan vurdere holdbarhet i forskning og bidra til fagutvikling og forskning innen rehabilitering

Ferdigheter

Kandidaten

- kan kartlegge personers ressurser og vurdere behov for tjenester og ytelser, med utgangspunkt i personens eget perspektiv og preferanser
- er i stand til å veilede og koordinere konkrete rehabiliteringsforløp
- er i stand til å evaluere og bidra i utvikling av planer i rehabilitering på systemnivå

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan formidle faglige spørsmål og forskningsresultater innad i rehabiliteringsfeltet og til allmennheten
- kan analysere og drøfte faglige og praktiske problemstillinger innenfor rehabilitering på en vitenskapelig og etisk holdbar måte

Innhold

- Vitenskapsteori og forskningsmetode

- Utviklings-, prosjekt- og planarbeid i rehabilitering
- Dokumentasjon og kvalitetssikring

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger
- Gruppearbeid
- Temaseminar
- Veiledning i forbindelse med fordypningsoppgaven
- Oppgaveseminar i forbindelse med fordypningsoppgaven

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- Oppgaveseminar
- Gruppeveiledninger

Minimum 80% tilstedeværelse på undervisning.

Vurderingsordning

Fordypningsoppgave i gruppe på to. Vurderes med bokstavkarakter fra A til F der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag